

[Landbrugsministeren.]

Forslaget vil på væsentlige punkter betyde en lempelse i forhold til de nuværende bestemmelser. Dette har bl. a. fundet udtryk deri, at lovens bestemmelser som allerede nævnt ikke finder anvendelse med hensyn til landbrugsejendomme, der er beliggende i byudviklingsområder, og at der ikke vil blive krævet afgivet vederlagsjord i forbindelse med erhvervelse af mere end 2 landbrugsejendomme.

Forslaget til ændringer i landbrugsloven tager navnlig sigte på at muliggøre en øjeblikkelig løsning af de alvorlige og påtrængende problemer, der er opstået for landbruget som følge af den stedfundne befolkningsmæssige og tekniske udvikling.

Under hensyn til den uvished, der stadig består med hensyn til den fremtidige udvikling inden for landbrugserhvervet, og som først kan ventes afklaret, når problemerne omkring de europæiske markedsplaner har taget fastere form, har regeringen ikke på nuværende tidspunkt ment at burde tage endelig stilling til problemerne omkring ejendomsstrukturen inden for landbruget, men regeringen har på den anden side på baggrund af de foreslåede regler om skærpet kontrol med omsætningen af landbrugsejendomme anset det for såvel påkrævet som fuldt forsvarligt at foreslå en lempelse af landbrugspligten, således at der åbnes noget friere adgang til samdrift.

Forslaget går ud på, at to landbrugsejendomme for et tidsrum af indtil 8 år uden særlig tilladelse kan drives sammen, når ejendommene ligger bekvemt for samdrift. En sådan friere adgang til samdrift må forventes at lette mulighederne for en tilpasning af landbrugsstrukturen til den tekniske og økonomiske udvikling, der finder sted i disse år, men det må fremhæves, at der ikke herved er tilstræbt varige indgreb i ejendomsstrukturen, og det er derfor forudsat, at de samdrevede ejendommers bygninger skal bevares, ligesom de skal holdes brandforsikret, således at ejendommene igen kan drives som selvstændige brug, hvis dette senere viser sig at være hensigtsmæssigt.

I konsekvens af de foreslåede bestemmelser om samdrift er de regler, der gælder for leje og forpagtningsforhold, foreslået ændret, således at de forhold, der hidtil frit

har kunnet etableres for 5 år, fremtidigt frit kan etableres for 8 år svarende til det tidsrum, som det efter forslaget er tilladt at drive 2 ejendomme sammen.

Det er min opfattelse, at adgangen til samdrift vil få stor betydning for en harmonisk udvikling i landbrugsstrukturen, og at den navnlig vil kunne medvirke til en løsning af problemerne for ejerne af de ejendomme, der ikke har en sådan størrelse, at de kan give mulighed for en rimelig indkomst.

Det foreliggende forslag indeholder tilføjede bestemmelser, der udvider landbrugspligten til at omfatte den del af de såkaldte „frie jorder“, der drives under en ejendom, og som ved ejendommens seneste vurdering til ejendomsværdi og grundværdi er vurderet under ét med landbrugsejendommen.

Den foreslåede udvidelse af landbrugspligten må ses på baggrund af de forslag, der samtidig hermed er fremsat, forslag til lov om erhvervelse af landbrugsejendomme og forslag til lov om ændringer i statshusmandsloven, idet de formål, som ønskes varetaget gennem disse lovforslags bestemmelser, vil blive bedre tilgodeset, hvis landbrugspligten udvides til at omfatte vurderingsenheden.

Forslaget til ændringer i statshusmandsloven tager sigte på tilvejebringelse af en udvidet forkøbsret for staten med henblik på en øget statslig og kommunal aktivitet med hensyn til fremskaffelse af jord til almene offentlige formål.

Ifølge de gældende bestemmelser er forkøbsrettens udøvelse knyttet til varetagelse af almindelige jordpolitiske formål, nemlig fremskaffelse af jord til oprettelse af mindre landbrug, herunder gartnerier og havebrug, til forøgelse af jordtilliggendet til mindre landbrug i landdistrikterne og til fremskaffelse af byggepladser og havelodder.

Staten har umiddelbar forkøbsret til landejendomme, hvis grundbeløb udgør 56.000 kr. eller derover. Herudover kan forkøbsret ved tinglyst deklaration pålægges visse andre ejendomme.

Lovforslaget tager sigte på at åbne mulighed for, at staten kan erhverve jord til væsentligt flere formål end de nævnte. Der kan således efter de foreslåede bestemmelser tillige erhverves jord til fremme af en